

SOTSIAALMINISTEERIUM

Sotsiaalne rehabilitatsioon, tehnilised abivahendid ja uue EL perioodi vahendid

Raimo Saadi

Sotsiaalministeerium

Üldine seis ettevalmistustes

- Sotsiaalhoolekande seaduse, tööturuteenuste ja -toetuste seaduse ning teiste seaduste muutmise seadus on vastuvõetud
- Rakendusmääruste sisustamine ja väljatöötamine
- IT süsteemide arendamine, info liikumine ja dubleerimise vältimine

Rehabilitatsioon kaheks eraldi teenuseks

- **Töölane** rehabilitatsioon on **tööturuteenus (TK)**, mis soodustab isiku tööerakendumist, töö leidmist või töötamist ja isiku tööalast arengut.
- **Sotsiaalse** rehabilitatsiooni (**SKA**) **põhiülesanne** on toetada inimest igapäevaeluga toimetulekul (iseseisev elamine, hariduse omandamine, ühiskonnas osalemine, töövõime arenemise eelduste loomine).

Üldised muudatused

- Tihedam sõel, parem sihitatus (üksikteenused versus kompleksne rehabilitatsioon)
- Sots.reha (SR) vajaduse hindamise metoodika (SKA)
- Programmi mõiste lisandumine (eelkinnitamine)
- Raha liigub koos inimesega (raamleping)
- Plaan maksimaalselt kaheks aastaks
- Kui eelhindamine on SKA poolt õnnestunud hästi ja tegemist on lihtsama juhtumiga, ei saadeta uuesti plaani koostama, vaid saab otse teenusele.

11⁷ lg 2 on välja toodud eesmärgid, mida SR-ga peab olema võimalik saavutada.

(Eelhindamist ei läbi lapsed ja alaealiste komisjoni poolt suunatud.)

Transpordi ja majutuse hüvitis

- Sõidu- ja majutuskulu on ühise summaarse summana kasutatav
- Teenuse osutamine õigustatud isiku elukohas või tema igapäevases keskkonnas > teenuseosutajale sõidukulu
- Täna vaatame veel üle mida võetakse sõidu ja majutuskulude arvestamisel aluseks.

Rehabilitatsioonimeeskonna koosseis

- 5 liiget > 3liiget
- Alati sotsiaaltöötaja
- Sõltuvalt erivajadusest varieeruvad teine ja kolmas liige (§ 11¹⁴)
- Lisaks saab uuendusena kaasata kogemusnõustajat (läbinud 117h koolituse)

Sotsiaalse rehabilitatsiooni erijuht

- Kui isikul on tuvastatud osaline töövõime ja seeläbi hinnatud, et võiks teha tööd, kuid isik ei soovi teha tööd ega osaleda tööturu meetmetes, siis on võimalik saada sotsiaalset rehabilitatsiooni Sotsiaalkindlustusametist.
- Mis see kaasa toob:
 - Ei saa töövõimetoetust
 - KOV-id ei pruugi maksta toimetuleku toetust

Rakendusmääruste väljatöötamine (31.05.2015):

- vaadatakse üle teenusekirjeldused ja andmestikud
- kirjeldustega luuakse paremad võimalused võrgustikutöö tegemiseks, samuti kõigile kohustus abivahendite vajadus selgemalt kirja.
- milliseid andmeid vajame ja kes kogub (plaani alusel teenusele, programmi alusel teenusele ja SKA teenusevajaduse hindamise põhjal)
- põhimõte, et kogu töö ei ole ainult see, mis teha otsekontaktis kliendiga, vaja on teha koostööd kliendi aitamiseks nii meeskonna sees kui ka vajadusel KOV, tööandjaga, MTÜ-d jne.

TEHNILISED ABIVAHNEDID

Tehniliste abivahendite kaks käsitlust

- **Töölased abivahendid on tööturuteenus (TK)**, mis on vajalikud isiku tööalaste ülesannete täitmiseks.
- **Üldiselt on abivahendid (SKA) põhiülesanne**, mis toetavad inimese nii igapäeva tegevusi kui ka tööalaste ülesannete täitmist.

Abivahendid

- Abivahenditeenuse osutamine eeldab, et tööealine inimene otsib tööd või töötab ehk läbinud töövõime hindamise
 - Väljaarvatud: enesehooldus- ja põetusvahendid (ehk inko).
 - .
- Abivahendi vajaduse tuvastab perearst, eriarst või rehabilitatsioonimeeskond. Ministri määrusega reguleeritakse abivahendite määramise pädevused.
 - Täna vaatame Töötukassaga seda, kas ja kuidas oleks nende kogutud infot parem kasutada ära abivahendi tööga seostatuse huvides.

Abivahendite eelarvestamine

- Planeeritakse eelarvet teatud abivahendite gruppidele nii, et teenus oleks avatud terve aasta perioodi
 - Osade puhul seni kuni eelarvet jätkub
- Eelisjärjekorras teenindamine lapsed ja tööealised
 - Lisanduvad ESF vahendid tööealiste osas

Abivahendite korraldus esimesel aastal

- Korraldus muutub 1. jaanuar 2016
- Esimene poolaasta:
 - Inimene pöördub SKA klienditeenindusse või otse teenuseosutaja poole kui kaart olemas
 - SKA võtab täiendatud kujul üle AVE menetlusprogrammi
 - Jääb kasutusse paberkaardjal kaart
- Alates aasta keskelt:
 - Rakendub SKAIS 2
 - Paberkaart kaob, üleminek seotud abivahendi kasutusajaga
- Teavitustegevus ja koolitustegevus

Abivahend tegevused

- Abivahendite korralduse rakendusmääruse koostamine
 - reguleeritakse abivahendite eraldamise tingimused ja kord,
 - nõuded teenuseosutajatele,
 - abivahendite loetelu, piirhinnad, piirkogused, kasutusajad
 - laenutuse tingimused ja kord jms.
 - eriootsuste tingimused ja kord.
- Luuakse abivahendite register (alustab 01.01.2016), mis annab ülevaate, milliseid abivahendeid, kes ja mis tingimustel pakub Eestis.
 - Ettevõtted kajastavad soodustingimustel saadavad abivahendid
- Digiretseptisüsteemi juurutamine (eelduslik 2017)
 - Eraldi aken, otse tõend SKA-sse

EL UUE EELARVE PERIOODI VAHENDID

TAT Erivajadustega inimeste töövõimelisuse tõstmine ja nende töötamise soodustamine

1. Pika-ajalise kaitstud töötamise teenuse osutamine – ca 28 mln eurot *Sotsiaalministeerium, Sotsiaalkindlustusamet*
Kaitstud töö teenust võib pakkuda kolmel erineval viisil:
/1/ eritöökohtadel kaitstud keskkonnas teenuse pakkuja juures, /2/ avatud tööturul tööjõu rendina, /3/ avatud tööturul töölepingu alusel. Pika-ajaline kaitstud töötamise teenus tähendab varianti 1. Lühi-ajalist kaitstud töö teenust rahastab Töötukassa.
2. Abivahendite kasutamise võimaldamine tööealistele isikutele – ca 16 mln eurot *Sotsiaalkindlustusamet*
3. Viipekeeletõlge – ca 0,4 mln eurot *Astangu Kutserehabilitatsiooni Keskus*

TAT Erivajadustega inimeste eluaseme füüsiline kohandamine

- Eesmärk: puudega inimese eluruumi kohandamine tema individuaalsetele vajadustele vastavaks, et parandada tema ning tema hooldaja kaasatust ühiskonda.
- Tegevus: 2000 puudest tuleneva tegevuspiiranguga inimeste eluruumi kohandamine kuni 6000 euro ulatuses. Inimese avalduse alusel kohandab Astangu Kutserehabilitatsiooni Keskus.
- Eelarve: 12 mln eurot

Avatud taotlusvoor „Tööturul osalemist toetavad hoolekandeteenused“

Projektide sisuks on erivajadustega ja/või eakatele inimestele ning nende hoolduskoormusega pereliikmetele tööturul osalemist toetavate hoolekandeteenuste osutamine.

Teenuste osutamise eesmärk on

- tööealise isiku hoolduskoormuse vähendamine ja/või
- erivajadustega inimese toimetuleku toetamine tööturule asumise võimekuse suurendamiseks.

Avatud taotlusvoor „Tööturul osalemist toetavad hoolekandeteenused“.

2016-2019	Kogueelarve	EL toetus	Oma-finantseering
Koduteenus	7 200 000	6 120 000	1 080 000
Hooldusteenus (intervall- või päevahooldus)	2 400 000	2 040 000	360 000
Isiklik abistaja	4 396 000	3 736 600	659 400
Tugiisik	4 396 000	3 736 600	659 400
Sotsiaaltransport	11 979 200	10 182 320	1 796 880
Häirenupp	652 550	554 668	97 883
KOKKU	31 023 750	26 370 188	4 653 563

NB! Jaotus teenuste vahel on indikatiivne, tegelik jaotus sõltub taotlejate eelistustest.

NB! Kohalik omavalitsus ei pea taotlema toetust korraga kõigile teenustele.

Avatud taotlusvoor „Tööturul osalemist toetavad hoolekandeteenused“.

- Sotsiaalteenuste meetmes on kavas korraldada kaks avatud taotlusvoor: 2015 (tegevusteks 2016-2017 (2019?)) ja 2017 (tegevusteks 2018-2019).
- Osalusteatis: taotlusvoorude eel on võimalik esitada osalusteatis, mille alusel saadakse maakondlikust arenduskeskusest põhjalikku nõustamist kvaliteetse projekti ettevalmistamiseks. Nõustamise eest maksab Sotsiaalministeerium.
- Taotlus annab ülevaate kavandatava projekti /1/ piirkondlikust kontekstist, /2/ eesmärkidest, /3/ tegevustest, /4/ tulemustest, /5/ eelarvest ja /6/ jätkusuutlikkusest. Taotlusi nõustab ja võtab vastu rakendusüksus SA Innove.

Avatud taotlusvoor „Tööturul osalemist toetavad hoolekandeteenused“.

- Projektitaotluse osaks on piirkondlik teenuste hetkeolukorra ja vajaduse analüüs.
- Teenusvajaduse analüüsis (mis toetub maakondlikele tööhõive tegevuskavadele vm strateegiadokumentidele) määratletakse toetatava teenuse taseme miinimumnõuded, teenusega kaetav piirkond või kriteeriumid selle piirkonna määratlemiseks ja otstarbekaimad koostöömudelid ning finantsilise jätkusuutlikkuse saavutamise viisid.
- Teenuspiirkonnaks võib olla nii üks kohalik omavalitsus, maakond kui muu sisuliselt ja vormiliselt otstarbekas halduskogum ehk teenuspiirkond.

Avatud taotlusvoor „Tööturul osalemist toetavad hoolekandeteenused“, 6.

Eelistatud on projektid, mis teostatakse

1. koostöös,
2. terviklahendustena,
3. jätkusuutlikkust silmas pidades ja
4. kvaliteedi tagamisele tähelepanu pöörates.

Tänaan kuulamast!

raimo.saadi@sm.ee